

Desmitā Latvijas Lingvistikas olimpiāde, 2012. gada 21. martā.

Atcerieties!

Argumentējiet savas atbildes, lai varētu saņemt maksimālu punktu skaitu!

1. Uzdevums Doti antonīmu pāri, sadalīti divās grupās pēc noteiktas pazīmes:

<i>ieslēgts/izslēgts</i>	<i>liels/mazs</i>
<i>precēts/neprecēts</i>	<i>ātrs/lēns</i>
<i>vīriešu/sieviešu</i>	<i>karsts/auksts</i>
<i>dzīvs/miris</i>	<i>skaists/neglīts</i>
<i>atvērts/aizvērts</i>	<i>gudrs/stulbs</i>

Jautājums. Nosakiet, pie kuras grupas pieder sekojošie antonīmu pāri:

jautrs/skumjš; garš/īss; augsts/zems; īsts/viltots; savs/svešs

2. Uzdevums Doti skaitļa vārdi ainu¹ valodā un to skaitliskās vērtības:

<i>rep</i>	-	<i>3</i>
<i>sinep ikasma wanpe</i>	-	<i>11</i>
<i>iwanpe ikasma wanpe</i>	-	<i>16</i>
<i>inep ikasma hotnep</i>	-	<i>24</i>
<i>tup ikasma wanpe etu hotnep</i>	-	<i>32</i>
<i>rep ikasma wanpe etu hotnep</i>	-	<i>33</i>
<i>tupesanpe ikasma re hotnep</i>	-	<i>68</i>
<i>inep ikasma wanpe eine hotnep</i>	-	<i>74</i>
<i>asikne hotnep</i>	-	<i>100</i>

Alfabētiskā kārtībā doti 4 ainu skaitļa vārdi, kuru vērtības veido aritmētisku progresiju.

arwanpe
iwanpe
tupesanpe
sinepesanpe

1. Jautājums. Pārtulkojiet dotos skaitļu vārdus. Paskaidrojiet jūsu risinājumu.

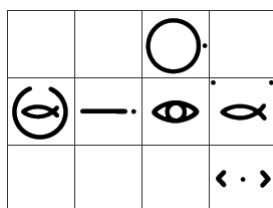
2. Jautājums. Pierakstiet ainu valodā skaitļus *5, 40, 53*.

3. Jautājums. Aprakstiet ainu skaitīšanas sistēmu.

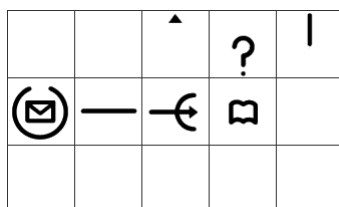
¹Ainu valodā runā aptuveni 15000 cilvēku Japānas ziemeļu daļā un Kuriļu salās. Ainu valodas radniecības saites pagaidām nav zināmas.

3. Uzdevums Doti teikumi latviešu valodā un to tulkojumi lokoss valodā:²

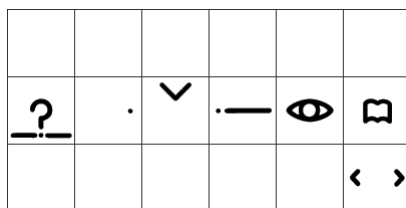
Rīt zvejnieks
ieraudzīs daudz zivju.

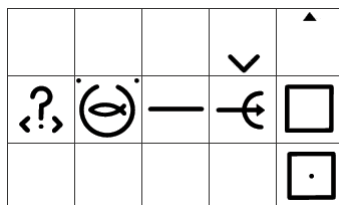
Pastnieks dod
Karīnai grāmatu.

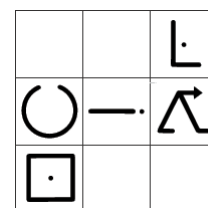
Kur Eva redzēja
lielu grāmatu?

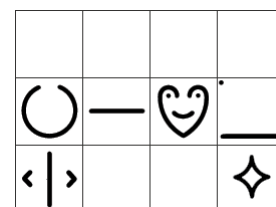
Cik zvejnieku
dod Vikai
šo lietu?

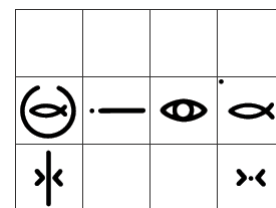
Šis cilvēks
atnāks vēlāk.

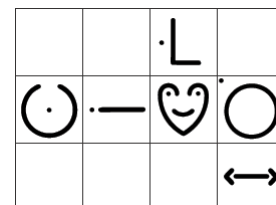
Resnam cilvēkam
patīk skaistas
vietas.

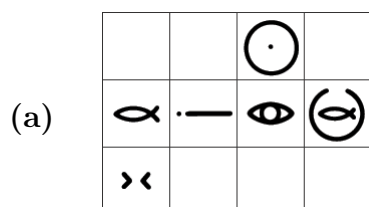
Tievais zvejnieks
redzēja maz zivju.

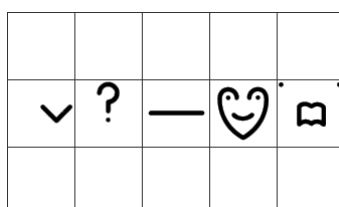
Agrāk man
patika garas
dienas.

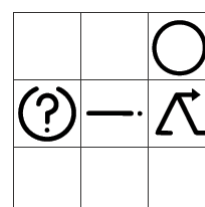
1. Jautājums. Pierakstiet latviski:

(b)

(B)

2. Jautājums. Pierakstiet lokoss valodā

- (a) Vakar Vika redzēja mazu zvejnieku.
(b) Ko lasītājs iedos man?

²Lokoss ir mākslīga uz piktogrammām un ideogrammām balstīta valoda internacionālai komunikācijai, kuru piedāvāja izmantot Jukio Ota 1964. gada.

4. Uzdevums Doti vārdi čuvašu³ valodā ar to transkripcijām. Dažas vietas ir atstātas tukšas.

<i>арәм</i>	[арәм]	<i>sieva</i>
<i>апәрша</i>		<i>ubags</i>
<i>ахәр</i>	[ахәр]	<i>trakot</i>
<i>ашкән</i>	[ашкән]	<i>draiskoties</i>
<i>әмәрту</i>	[әмәрту]	<i>sacensības</i>
<i>вакланчәк</i>	[вакланджәк]	<i>drumstalas, gabaliņi</i>
<i>вёлкёш</i>	[v ^l l ^l g ^l ш ^l]	<i>plūvurot</i>
<i>йәпәлти</i>	[йәбәлд ^l и]	<i>glaimotājs</i>
<i>йўссу</i>	[й ^l ўс ^l и]	<i>grādīgais</i>
<i>карчәк</i>	[карджәк]	<i>veca sieviete</i>
<i>каҗалапа</i>	[каҗалаба]	<i>vakarā</i>
<i>кәранклат</i>	[кәранклат]	<i>ķērkt</i>
<i>кёпшёл</i>		<i>sīlis</i>
<i>ләпкән</i>	[ләпкән]	<i>mierīgi</i>
<i>пайта</i>		<i>labums, peļņa</i>
<i>паттарлән</i>	[паттарлән]	<i>būt drosmīgam</i>
<i>пәнчә</i>	[пәнджә]	<i>traips</i>
<i>сөмсөшке</i>		<i>mīksts</i>
<i>сөкё</i>	[с ^l г ^l и]	<i>sterlete</i>
<i>силлен</i>	[с ^l ил ^l г ^l ен ^l]	<i>niknoties</i>
<i>улиану</i>		<i>pārmaiņas</i>
<i>хёртён</i>	[x ^l ir ^l d ^l и ^l]	<i>sildīties</i>
<i>хәтәр</i>	[хәдәр]	<i>norāt</i>
<i>чыс</i>		<i>gods, slava</i>
<i>шәтәк</i>		<i>caurums</i>
<i>шўт</i>		<i>joks</i>
<i>ыр</i>	[ыр]	<i>nogurt</i>
<i>эрешмен</i>	[ер ^l еш ^l м ^l ен ^l]	<i>zirneklis</i>
<i>эрнипе</i>	[ер ^l н ^l иб ^l е]	<i>visu nedēļu</i>
<i>эсёр</i>		<i>jūs</i>
<i>эшкер</i>	[еш ^l к ^l ер ^l]	<i>pūlis, banda</i>

Jautājums. Aizpildiet tukšās vietas. Paskaidrojiet jūsu atbildes.

³Čuvašu valoda ir Krievijas federācijā ietilpstošās Čuvašu republikas oficiālā valoda. Pieder pie tjurku saimes. Čuvašu valodā runā ap 1,15 milj. cilvēku.

[ə] ≈ neuzsvertais *a* vārdā *paskaties*; [i] ≈ neuzsvertais *e* vārdā *Pēteris*; [y] ≈ *ü* vācu valodā; [дж] ≈ *j* angļu vārdā *jail*; [γ] ≈ ukraiņu *g*; [v] ≈ *w* angļu vārdā *win*; [ç] ≈ skaņa pa vidu starp *s* un mīkstinātu *š*; [z] ≈ skaņa pa vidu starp *z* un mīkstinātu *ž*; "j" pēc līdzskaņa apzīmē tā mīkstinātību.

5. Uzdevums Dots teksts esperanto⁴ valodā.

István Nemere - Vismar

Romano originale verkita en Esperanto.

Moskvo, 2008

©Eldonejo "Impeto"

István Nemere (nask. 1944) tenas samtempe du rekordojn. Li estas la plej populara kaj fekunda hungara verkisto, aŭtoro de pli ol 500 libroj! Ekde kiam oni hungare parolas sur tiu planedo, neniam iu verkis tiom da libroj en tiu ĉi lingvo.

Samtempe li verkis plej multe en Esperanto. Lian verkaron karakterizas la simpla lingvaĵo, la klara stilo sen ajnaj "modernaĵoj", strangaĵoj.

Nemere diras, ke la verkisto devas simplan lingvon uzi, tiel, ke ĉiu komprenu lin tuj. Tamen en liaj romanoj rolas gravaj problemoj de la vivo, tion ŝatas la legantoj de Japanio ĝis Brazilo, de Svedujo ĝis Sudafriko. Eble oni ne senkaŭze proponis lin jam kelkfoje por la literatura Nobel-premio.

Vismar estas neĵuna viro, kun tragika pasinto, solulo, kiu tamen helpemas por ĉiu. La Hundo, kiu malhavas la nomon, travivis teruraĵojn - kaj jen, ili du renkontiĝas. Ĉu povos naskiĝi vera amikeco inter homo kaj besto?

Jautājums. Pārtulkojiet pēc iespējas vairāk teksta uz latviešu valodu.

Komplekta sastādītāji Aleksejs Peguševs un Artūrs Semeņuks pateicas Maksimam Arzamasovam, Nadeždai Kiseļovai, Jelizavetai Perecai, Aleksandram Sorokinam un Nikitam Suharičevam par komplekta testēšanu.

⁴Esperanto - starptautiskai komunikācijai domāta mākslīga valoda, ko izstrādāja Ludvigs Lāzars Zāmenhofs 1887. gadā. Šodien esperanto valodu pārvalda vairāki miljoni cilvēku visā pasaulē, dažiem no kuriem tā ir dzimtā valoda.

Burtus *ĉ*, *ĵ* un *ŝ* izrunā aptuveni kā latviešu *č*, *ž* un *š*.

Burtus *ĝ* un *ŭ* izrunā aptuveni kā angļu *j* un *w*.